

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Reacties

De kliniek als bron van theorie en/van techniek

Reactie op

Vergelijkende psychoanalyse — Over
communicatie tussen psychoanalytici
van verschillende scholen.
Nummer 2008-4, p. 255-226

MARK KINET

Hebbrecht brengt ons een levendige getuigenis van hedendaagse pogingen tot integratie van verschillende expliciete en impliciete psychoanalytische modellen binnen de verschillende scholen. Theoretische en technische verschillen tussen psychoanalytici onderling hebben wellicht echter meer te maken met het type van hun kliniek, patiëntenpopulatie of setting en met hun persoonlijkheid dan met de school of groep waartoe ze behoren. Bijvoorbeeld Freud, Klein, Bion, Winnicott en Lacan waren (vergelijk hun biografieën) totaal verschillende persoonlijkheden. Zij werkten psychoanalytisch met totaal andere doelgroepen (volwassenen versus kinderen, psychotici versus neurotici, bezoekers van

het pediatrische spreekuur), binnen een totaal andere setting (sofa, speltherapie, groep) of lieten zich nu eens door de natuur dan weer door de geesteswetenschappen inspireren. Ook binnen een en dezelfde school of vereniging kunnen de theoretisch-technische verschillen groot zijn. Zij wortelen uiteindelijk in de enorme variëteit aan klinisch werk en ook vooral buiten de «typische» kuur. Laten we niet vergeten dat het grootste stuk van de actuele psychoanalytische praktijk zich naast de divan afspeelt bij de verre van «klassieke» indicaties. Ik citeer Hebbrecht (p. 261): «Het is evident dat een psychiater-psychoanalyticus met veel ervaring in klinische psychotherapie met persoonlijkheidsstoornissen andere impliciete [ik voeg toe: en expliciete!] theorieën zal ontwikkelen dan een filosoof-psychoanalyticus die in een private praktijk werkt en daarnaast doceert.» Als dergelijke extremen samen confereren zijn zowel de principes van multidisciplinaire samenwerking (ethische gelijkwaardigheid en deskundige ongelijkheid) als het vrij vlot-tend en in suspensie houden, zoal niet opschorten, van a priori weten en oordeel noodzakelijk ter creatie van een ruimte voor het onbewuste weten, dat zich per slot van rekening in het hoofd van de analysant situeert.